

Terugkijken

wilde weelde
vakgroep natuurrijke omgeving

25+5 jaar

en Vooruitblikken

Vakgroep Wilde Weelde bestaat 30 jaar: begonnen als werkgroep van Stichting Oase in 1994, besloten de Wilde Weelders in 1999 om als zelfstandige vereniging verder te gaan. Na een langzame start in de beginjaren groeit de vereniging de laatste jaren explosief. De cultuur van de eerste jaren kenmerkt de vakvereniging nog steeds: idealistisch, vol liefde voor de natuur en dat alles graag met elkaar willen delen. En zoals dat met groei van allerlei organismen gaat: het karakter mag hetzelfde blijven, maar de behoeftes veranderen.

ontstonden er allerlei initiatieven en samenwerkingsprojecten om Wilde Weelde meer op de kaart te zetten. Marleen werkte onder andere mee aan de VIBA-tuin in 's Hertogenbosch. Er was een permanente expositie van duurzame bouwmaterialen in een oude fabriek van de Gruyter. De kale binnenplaats werd omgetoverd tot een groene oase. Marleen: 'Het was bijzonder en heel inspirerend hoe we met veel bedrijven in korte tijd zoiets voor elkaar konden krijgen. En uit dat project ontstonden ook weer andere samenwerkingsverbanden.'

Tekst: Lilian Verhaak

Foto's: Willy Leufgen, Marianne van Lier, Laura Knoops, Machteld Klees, Martin Stevens, Archief Stichting Oase.

'Verwantschap' zegt Marleen van Tilburg, als ik haar vraag wat Wilde Weelde haar bracht, toen ze in 1996 als een van de pioniers lid werd van de werkgroep. 'Verwantschap is het begrip dat boven komt drijven.' Marleen is nu tuinontwerper, maar werkte indertijd bij een reguliere hovenier en kende geen vakgenoten die dachten zoals zij. Om elkaar te inspireren bekeken de Wilde Weelders elkaars werk en organiseerden ze studiedagen. Ook

Marleen van Tilburg

Afsluiting Floriade Venlo, oktober 2012

Groepsfoto tijdens tweedaagse, februari 2024

Tachtig leden

Die samenwerkingsprojecten leverden niet alleen mooie tuinen op, het droeg ook bij aan de cultuur: het is leuk om kennis te delen en samen met plezier aan iets moois te werken. Je leert elkaar kennen en het maakt het werk persoonlijker. De meeste Wilde Weelders zijn ZZP-ers. Daardoor was er behoefte aan dit soort samenwerking en onderlinge uitwisseling. Waar de organisatie zich wel zorgen over maakte, was het aantal leden. Marleen zat destijds in het bestuur: 'We bleven heel lang hangen op 80 leden.'

Floriades

In al die jaren zijn er meer gemeenschappelijke projecten aangepakt. Hoewel de Floriade van 2022 in Almere nog vers in het geheugen ligt was destijds de Floriadetuin in Venlo een hoogtepunt (2012), die goud won in de categorie Tuin- en Landschapsonwerp. Opeens telde Wilde Weelde mee. Zo nodigde De Tuinen van Appeltern Wilde Weelde uit om ook daar een voorbeeldtuin te maken. Het zou een plek kunnen zijn, waar je als hovenier of ontwerper met je klanten heen kon gaan ter inspiratie. Dit leidde in eerste instantie tot weerstand in de vereniging. Het maken en onderhouden van de Floriadetuin had

veel van de energie van de leden gevegd. Konden we een dergelijk project wel aan? Daarbij dachten veel leden niet zozeer aan de aanleg, maar vooral aan het blijvend beheer daarna. En pasten wij wel in Appeltern? In al die keurig aangeharkte voorbeeldtuintjes?

Appeltern

Appeltern is er toch gekomen. De Wilde Weelde Wereld is ontworpen en met vele behulpzame en vakkundige handen aangelegd. Wat het beheer betreft, kregen de tegenstanders van Appeltern gelijk: het werd na een paar jaar te wild en te weinig beheerd. Het slordige beeld schrok bezoekers af. De leden van Wilde

Aanleg VIBA-tuin, januari 2005

Het resultaat in juni 2005

Excursie in het Grift-park, Utrecht 2005

Studiedag energetische tuinen bij Wim Lips, 2010

Excursie in de Speeldernis, Rotterdam met Sigrun Lobst, 2004

Excursie in Utrecht met Rob van der Steen, 2002

Weelde konden het tuinonderhoud niet goed vrijwillig bijhouden. Een hoveniersbedrijf uit de Wilde Weeldekring doet nu het reguliere onderhoud zoals het maaien van de graspaden, dit werkt prima. Zij doen dit in nauwe samenwerking met de vrijwillige beheergroep, die met een wisselend aantal Wilde Weelders maandelijks zorgt voor het fijnere onderhoudswerk. Tijdens deze dagen wordt er ook een thema besproken door een deskundige uit de Wilde Weelde-kring. Vervolgens wordt er samen in de tuin gewerkt, ondertussen worden er veel wetenswaardigheden uitgewisseld. Na afloop kan er een duik in de zwemvijver genomen worden. Appeltern

wordt ook gebruikt voor grotere bijeenkomsten. Zo heeft Appeltern haar plaats verdiend en is de Wilde Weelde Wereld uitgegroeid tot een mooie, natuurlijke verenigingsplek.

Regionale samenwerking

Marie José van der Werff ten Bosch sloot zich 7 jaar geleden aan bij Wilde Weelde. 'Ik had mijn hoveniersopleiding gedaan en wilde voor mezelf beginnen. Doordat ik gelijkgestemde collega's in Utrecht leerde kennen en met hen mee kon werken, durfde ik die stap te wagen en zegde ik mijn baan op. Zonder Wilde Weelde had ik dat waarschijnlijk niet gedaan.' Zij herkent ook de cultuur van

saamhorigheid, die Wilde Weelde zo kenmerkt: 'We hebben een gezamenlijk gedachtegoed, wat ook elk lid onderschrijft als hij of zij lid wordt van de vereniging. Marie José was de afgelopen jaren lid van

Marie José van der Werff ten Bosch

het bestuur en maakte daar heel bewust de enorme groei mee: 'De afgelopen zes jaren is het ledenaantal gegroeid van 200 naar 320.' Die groei heeft heel erg te maken met de zorg om het klimaat en het groeiend bewustzijn van het belang van de natuur. De snelle groei geeft een enorme verjonging aan de vereniging, maar betekent volgens haar ook een behoefte aan scholing. Veel ecologisch hoveniers leren het vak immers in de praktijk. Marie José: 'Daarvoor is het mooi als er op regionaal niveau veel samenwerking ontstaat. Daar kunnen ervaren collega's de jongeren al werkenderwijs bijhouden.'

Aandacht en plezier

Het is niet alleen de onderlinge saamhorigheid, die Wilde Weelde uniek maakt in de ondernemerswereld. Een Wilde Weeldetuin heeft ook altijd een ietwat artistieke handtekening. Er komen vaak elementen of bouwwerken in, die uniek zijn. In de VIBA-tuin werd een aquaduct van bakstenen gebouwd en werden brokken beton van een onverwachte ondervloer tot traptreden getransformeerd. Onverwacht hergebruik, ideeën die ter plekke ontstonden door het materiaal wat toevallig voorhanden was. Kijk naar de muren in Appeltern, de houtstamwallen of de lepelkettin-

gen op de Floriade in Almere. Daar hoorde ik een bezoeker het als volgt verwoorden: 'Je ziet dat hier met veel aandacht en plezier is gewerkt.' Telkens verzint iemand weer een verrassend element, wat door anderen overgenomen wordt, nagebootst of verder ontwikkeld.

Frederike van Mierlo heeft een tuinontwerpbureau in Dreumel. Zij is sinds twee jaar lid van Wilde Weelde. Ze vindt haar lidmaatschap ook belangrijk als uitstraling naar buiten, zodat haar potentiële klanten haar kunnen vinden. Binnen Wilde Weelde is ze lid van de bovengenoemde beheergroep van de Wilde Weelde Wereld.

Wilde Weeldetuin op de Floriade in Venlo, 2012

Wilde Weelde Wereld in Appeltern

Aanleg van de Floriade in Almere

Wilde Weelde op de Floriade 2022

Frederike van Mierlo

Onderhoud in Appeltern

Aanplant van de proeftuin met inheemse planten in Appeltern

Cursus in Appeltern

Heel veel werk binnen Wilde Weelde wordt vrijwillig gedaan. 'En dat hoort ook een beetje bij de cultuur', aldus Frederike. 'Maar nu we zo hard groeien, is er misschien budget om een deel betaald uit te voeren door professionals uit de vereniging of daarbuiten? Dat zou een goede ondersteuning kunnen bieden.' Ook zij omarmt het kennis delen en elkaar ontmoeten, het meedenken met elkaar: 'Tijdens de werkdagen in Appeltern wisselen we veel uit en kun je elkaar op een informele manier helpen en van elkaar leren.' Op haar verlanglijstje staat nog een bezoek aan een van de ontwerp-café's. Dit zijn regionale bijeenkom-

sten, waar ontwerpers elkaars werk bespreken. Ze worden een aantal keer per jaar georganiseerd bij een van de collega's thuis. In Appeltern is er drie keer per jaar een introductie voor aspirant leden. Frederike: 'Daar spreek ik veel jonge mensen, die net een carrièreswitch gemaakt hebben. Zij staan nog onbevangen in het vak en brengen daardoor nieuwe ideeën en nieuwe vragen met zich mee. Het gedachtegoed van Wilde Weelde wordt gelukkig steeds algemener, maar de praktijkkennis maakt Wilde Weelde nog altijd bijzonder', aldus Frederike, 'Daar komen veel nieuwe mensen op af.'

Marie José begeleidde deze bijeenkomsten: 'Het leuke is dat je ziet dat die Wilde Weeldecultuur daar direct overslaat op de nieuwe aanwas.'

Ook zij zijn vol van idealen en liefde voor de natuur. Dat belooft veel goeds voor de toekomst.

Lilian Verhaak is tuinontwerper in Utrecht en lid van Wilde Weelde (www.detuinmaker.nl)

www.wildeweelde.nl